

PŘÍSPĚVEK K ROZŠÍŘENÍ ROVNOKŘÍDLÉHO HMYZU (SALTATORIA) V ČESKOSLOVENSKU

František Chládek

V tomto příspěvku uvádím nové nálezy pozoruhodných druhů kobylek a sarančí u nás.

Ephippigera ephippiger (Fieb., 1784).

Jihomoravské lokality této kobylky doplňuji o Havraníky (2 samečci, 1 samička) a Popice u Znojma (1 sameček) ze srpna 1966. Dr. B. Dobšík má ve své sbírce také dva samečky z Ostopovic u Brna (10. 8. 1942, leg. Dobšík). Souvislé rozšíření má tato kobylka na Slovensku, odkud je známa řada lokalit. Nově zaznamenávám vrch Zobor u Nitry (leg. Dobšík) a Domica (leg. Chládek). Valaská u Brezna nad Hronom, kde ji našel Dr. J. Stehlík na vápencové stepi (1 sameček, 1 samička, 11. 8. 1967) je nejsevernější dosud známé naleziště tohoto druhu na Slovensku.

Pholidoptera transsylvanica (Fisch., 1853).

U nás známá jen ojediněle ze Slovenska. V červenci 1967 jsem našel jednu nymfu samičky posledního instaru na Volovci ve Slovenském rudohorí ve výšce 900 m.

Metrioptera (Bicolorana) bicolor (Phil., 1830).

V Čechách se vyskytuje vzácně a byla zjištěna Čejchanem (1960) jen u Č. Krumlova a v okolí Trutnova. Novou lokalitou je Pšov u Podbořan v západních Čechách, kde byla nalezena jedna samička (září 1965, leg. J. Máca).

Chorthippus (Glyptobothrus) pullus (Phil., 1830).

V Čechách velmi vzácný druh, známý z mála lokalit. Ve sbírce B. Dobšíka jsou dva samečci z Trutnova (12. 8. 1942, leg. Dlabola).

Chorthippus (Gl.) eisentrauti Rme, 1931.

V údolí řeky Jihlavy u Templštiny jsem našel exempláře z podrodu *Glyptobothrus*, které odpovídají popisu *Gl. eisentrauti*. Zejména nápadně velká hlava, šedohnědé ojínění těla (zaživa), světle červený zadeček

a žilnatina krovek. Přesná determinace bez srovnávacího materiálu je však u tohoto druhu obtížná. Vyskytuje se tam společně s druhem *Ch. (Gl.) biguttulus*. *Ch. (Gl.) eisentrauti* je znám z několika lokalit v Rakousku a Německu, u nás dosud nenalezen.*

Euchorthippus pulvinatus pulvinatus (F.W., 1846).

Z Čech je znám dosud jen z Lounského středohoří, kde byl zjištěn Mařanem. Novou lokalitou je Pšov u Podbořan, odkud mám ve sbírce dvě samičky a jednoho samečka (září 1965, leg. J. Máca).

Zusammenfassung

BEITRAG ZUR VERBREITUNG DER GERADFLÜGLER (SALTATORIA) IN DER TSCHECHOSLOVAKEI

In dieser Arbeit werden neue Fundorte bemerkenswerter Arten in der Tschechoslowakei angeführt.

(Nach Mitteilung von Herrn Doz. Dr. Josef Mařan, weisen die Exemplare von *Ch. eisentrauti* Rme aus der klassischen Lokalität, die im Zoologischen Museum in Berlin aufbewahrt sind, keine spezifischen Unterschiede auf. Die Form des Epiphalus der beiden weisen allerlei Übergänge auf. *Ch. eisentrauti* dürfte für eine Ekoform warmer Kalk- und Serpentinlokalitäten gehalten werden. Sie kommt z. B. an der Serpentinstepe bei Mohelno in Südmähren vor.) Red.

* (Pozn. red.: K tomu sdělil na dotaz redakce p. doc. dr. Josef Mařan, že podle srovnání exemplářů *Ch. eisentrauti* z klasické lokality, které jsou uloženy v Zoologickém muzeu v Berlíně, které byly srovnány s kusy z Pienin, *Ch. eisentrauti* s největší pravděpodobností není samostatný druh, ale pouze ekoforma druhu *Ch. biguttulus*, která se vyskytuje na podkladě teplých vápencových nebo hadcových stepí; tomu nasvědčuje i její výskyt na hadcové stepi u Mohelna. Rozdíly na epiphalu pokládá ně za specifické, varírují všemi přechody.)

Literatura

Čejchan, A., 1960: Poznámky k rozšíření kobylinky *Metrioptera* (B.) *bicolor* (Phil., 1830) v Čechách. Acta mus. reginaehradecensis s. a. sc. nat., 2. II: 231-232. Harz, K., 1957: Die Geradflügler Mitteleuropas. Jena. Hölzel, E., 1955: Heuschrecken und Grillen Kärntens. Klagenfurt. Mařan, J., 1957: Beitrag zur Kenntnis der europäischen Arten der Gattung *Euchorthippus* Tarb. (Orthopt., Acrid.). Acta Ent. Mus. Nat. Pragae, 31., 485:183-190. Obenberger, J., 1926: Rovnokřídlý hmyz Republiky československé. Praha.

